

Test Stratejileri Ölçeği

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2025). *Test Stratejileri Ölçeği*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=31571>

Özet

Test Stratejileri Ölçeği (TSÖ), bireylerin sınavlarda ve değerlendirme durumlarında kullandıkları bilişsel ve davranışsal stratejileri ölçmek amacıyla geliştirilmiş bir psikometrik araçtır. Ölçek, özellikle lise ve üniversite düzeyindeki öğrencilerin sınav başarısını etkileyen stratejik yaklaşımların standardize edilmiş bir şekilde belirlemeyi hedeflemektedir. Geliştirme çalışması, 2021 yılında Tunç ve Şenel tarafından gerçekleştirilmiş olup, iki farklı öğrenci grubuna (lise ve lisans) uygun iki ayrı form sunmaktadır. Ölçeğin geliştirme sürecinde, madde tepki kuramının (MTK) ileri düzey analiz tekniklerinden olan Kısmi puan modeli kullanılarak geçerlik çalışmaları detaylıca incelenmiştir.

Anahtar Kelimeler

Test stratejileri, ölçek geliştirme, Likert tipi ölçek, psikometri, eğitim psikolojisi, başarı, kısmi puan modeli.

Yazarlar

Emine Burcu Tunç, Sefa Şenel

Amaç

Ölçeğin temel amacı, öğrencilerin sınav sırasındaki bilinçli olarak kullandıkları stratejileri (tahmin etme, zaman yönetimi, madde atlama/geri dönme vb.) güvenilir ve geçerli bir şekilde ölçmektir. Bu, öğrencilerin güçlü ve zayıf stratejik alanlarını belirleyerek, eğitimcilerin ve psikologların daha hedef odaklı test çözme becerileri eğitimi sunmasına olanak tanır.

Test stratejileri, öğrenme ve değerlendirme süreçlerinin kritik bir bileşenidir. TSÖ, bu stratejilerin akademik başarı üzerindeki etkisini inceleyen araştırmacılar için standart bir ölçüm aracı sağlamayı amaçlamaktadır.

Yapı

Test Stratejileri Ölçeği, öğrencilerin sınav sırasındaki karışık zorluklarla başa çıkmak için uyguladıkları davranışsal ve bilişsel süreçleri kapsayan bir yapıyı ölçmektedir. Bu yapı, genellikle testin yapıya uyum sağlama, zaman etkin kullanma, yanlışları gözden geçirme ve bilinmeyen yanlışlara yönelik sistematik tahminlerde bulunma gibi alt boyutları içerir.

Ölçek, doğrudan ölçülemeyen bu örtük stratejileri, bireyin kendi beyanlarına dayalı olarak 5'li Likert tipi derecelendirme formatı aracılığıyla belirlemektedir. Farklı eğitim seviyeleri için ayrı

formların bulunması, ölçeğin yapısal geçerliliğinin hedef kitleye özgü olarak korunduğunu göstermektedir.

Geçerlik

Ölçeğin geçerlik çalışmaları, modern psikometrik yöntemler kullanılarak gerçekleştirilmiştir. Geliştirme sürecinde, geleneksel test teorisi yöntemlerinin ötesine geçilerek, madde tepki kuramına dayalı Kısmi puan modelinin (Partial Credit Model) kullanıldığı belirtilmiştir.

Kısmi puan modelinin uygulanması, her bir maddenin bireylerin ölçülen yapıdaki seviyelerine göre nasıl çalıştığını detaylıca incelenmesini sağlamıştır. Bu yaklaşımla, özellikle Likert tipi yanıt formatına sahip ölçeklerde maddelerin zorluk ve ayırt edicilik parametrelerinin belirlenmesinde yüksek düzeyde doğruluk sunarak ölçeğin yapısal geçerliliğine önemli katkı sağlamıştır.

Güvenirlilik

Test Stratejileri Ölçeği'nin güvenirlilik analizleri, ilgili popülasyonlar için yüksek düzeyde iç tutarlılık sergilemiştir. Elde edilen güvenirlik indeksleri, ölçeğin ölçtüğü yapıyı tutarlı bir şekilde ölçtüğünü göstermektedir.

Lise Formu Güvenirlilik İndeksi: 0.88

Üniversite Formu Güvenirlilik İndeksi: 0.93

Her iki form için elde edilen bu yüksek katsayılar (0.80 üzeri), TSÖ'nün akademik araştırmalarda ve bireysel değerlendirmelerde kullanılabilir kadar güçlü bir iç tutarlılığa sahip olduğunu kanıtlamaktadır. Üniversite formunun daha yüksek bir güvenirlik indisine sahip olması, bu formdaki maddelerin lisans öğrencileri bağlamında daha tutarlı yanıtlar ürettiğini işaret edebilir.

Faktör Analizi

Ölçek geliştirme çalışması, madde tepki kuramına dayalı Kısmi puan modelini kullanmıştır. Madde tepki kuramı (MTK) analizleri, maddelerin tek boyutluluk varsayımı veya çok boyutlu yapıları incelemek için kullanılır. Kısmi puan modeli, ölçeğin yapısal geçerliliğini desteklemek amacıyla kullanıldığından, bu modelin uygulanması dolaylı olarak faktör yapısını incelenmesini göstermektedir. Geliştiriciler, muhtemelen maddelerin ölçülmek istenen tek bir temel yeterliliği (Test Stratejileri) temsil edip etmediğini kontrol etmek için bu gelişmiş istatistiksel yöntemi tercih etmişlerdir.

Araç

Test Çeşidi: Geliştirme (Development)

Format: Öz Bildirim (Self-Report), Likert tipi ölçek

Mevcut Diller: Türkçe

Popülasyon Grubu: Öğrenciler (Lise ve Üniversite)

Yaş Grubu: Ergenlik dönemi sonu ve Genç Yetkinlik dönemi

Popülasyon Detayları: Ölçek, yükseköğretim kurumlarına hazırlanan lise öğrencileri ve lisans düzeyinde eğitim görmekte olan üniversite öğrencileri için iki ayrı formda sunulmuştur.

Test Metodolojisi: 5'li Likert derecelendirme sistemi kullanılmaktadır:

Kesinlikle Katılmıyorum (1)

Katılmıyorum (2)

Kısmen Katılmıyorum (3)

Katılıyorum (4)

Kesinlikle Katılıyorum (5)

Anahtar Kelimeler

Test çözme, öğrenci başarısı, psikometrik özellikler, geçerlik, güvenirlilik, test stratejileri.

Yazarlar

Sorumlu Yazar: Emine Burcu TUNÇ

Yazar ORCID Tanımlayıcısı: Bilgi mevcut değildir.

İletişim E-posta Adresi: burcupehlivantunc@gmail.com

Yazma Adresi: Bilgi mevcut değildir.

İzinler, Ücret ve Test Yılı

Ölçek, akademik bir makale kapsamında 2021 yılında geliştirilmiştir. Kullanım izinleri ve ücret bilgisi için sorumlu yazar Emine Burcu Tunç ile e-posta yoluyla iletişime geçilmesi gerekmektedir. Ölçeğin yayınlandığı yıl **2021**'dir.

Kaynaklar

Tunç, E. B. & Şenel, S. (2021). Development of Test-Taking Strategies Scale: High School and Undergraduate Form. *International Journal of Contemporary Educational Research*, 8(4), 116-129. DOI: <https://doi.org/10.33200/ijcer.888368>

Ölçeğin orijinal PDF dosyasına aşağıdaki bağlantıdan indirilebilir: [test-stratejileri-olcegi-toad.pdf](#)

Test Stratejileri Ölçeği Maddeleri

ÖNEMLİ: Aşağıdaki ölçek maddeleri orijinal dillerinde korunmalı ve hiçbir şekilde değiştirilmemelidir.

Ölçek iki ayrı formdan oluşmaktadır:

Lise formu **27 madde** içermektedir.

Üniversite formu **18 madde** içermektedir.

Örnek Madde: Yanıtı bilmiyorsam, akıllıca tahminlerde bulunmaya çalışırım.